



Så styrs Helsingborg

Kommunkoncernen Helsingborg
– nämnder och helägda bolag



HELSINGBORG

År 2035 ska **Helsingborg** vara den
skapande, pulserande, gemensamma,
globala och **balanserande staden** för
människor och **företag.**

HELSINGBORG
2035

Helsingborg i den snabbväxande Öresundsregionen

Helsingborgs stad hör till en av landets mest företagsamma kommuner och har en lång tradition av innovatörer och entreprenörer. Helsingborg har också en stark ställning som besöksdestination, mycket tack vare stadens fördelaktiga läge i den snabbväxande Öresundsregionen.

I Helsingborg vet vi vad vi vill, vad vi siktar mot: en spännande, attraktiv och hållbar plats där livskvaliteten är hög – en magnet för kreativitet, företagssamhet och kompetens.

Vår vision Helsingborg 2035 ger oss en gemensam riktning för framtiden och en vägledning i hur vi utvecklar ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Helsingborg. Visionen handlar dels om platsen Helsingborg, men också om riktningen för verksamheterna i kommunkoncernen. I denna broschyr fokuserar vi på hur kommunkoncernen Helsingborg styrs.

I kommunkoncernen ingår stadens nämnder och helägda bolag. Inledningsvis presenteras en överblick av hur kommunkoncernen styrs. Sedan följer en något mer genomgående beskrivning, där vi visar vilka skillnader och likheter som finns i styrningen av nämnderna och bolagen.



Familjen Helsingborg i Öresundsregionen



Helsingborgs kommun

Samarbeten i vår region

Tillsammans med 10 samarbetskommuner i nordvästra Skåne går Helsingborgs stad under det gemensamma platsvarumärket Familjen Helsingborg. Helsingborgs samarbetskommuner är Bjuv, Båstad, Höganäs, Klippan, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga. Samarbetet i Familjen Helsingborg handlar om att tillsammans bygga en ännu större, effektivare och starkare region, med tyngdpunkt på näringslivs- och destinationsutveckling. Familjen Helsingborg har idag över 340 000 invånare. Av dessa bor närmare 140 000 personer i Helsingborgs stad och invånarantalet växer stadigt.

Helsingborg ingår även i samarbetet Greater Copenhagen. Samarbetet ska öka hållbar tillväxt och sysselsättning i regionen, och vi arbetar med bland annat marknadsföring, infrastruktur, arbetsmarknad och näringsliv.

Så styrs kommunkoncernen

– en överblick

Regeringsformen anger att kommunerna har till uppgift att sköta kommunens angelägenheter genom kommunal självstyrelse. I lagstiftning och domstolsavgöranden finns begränsningar av den kommunala självstyrelsen genom de kommunala befogenheterna. Högsta beslutande organ i varje kommun är kommunfullmäktige som kan liknas vid "kommunens riksdag". Vart fjärde år väljer helsingborgarna vilka som ska sitta i kommunfullmäktige genom att rösta i kommunvalet. Det finns också en kommunstyrelse, som brukar liknas vid "kommunens regering". Kommunstyrelsen leder, samordnar och utövar uppsikt över kommunkoncernen.

Program som sammanfattar den politiska viljan

I Helsingborg beslutar kommunfullmäktige om ett program för mandatperioden (fyra år) som beskriver den politiska viljeinriktningen. Utifrån programmet fattar kommunfullmäktige beslut om stadens mål. Nämnder, bolagsstyrelser och verksamheter utgår sedan från stadens mål när de skapar sina mål och planer.

Målen sätts på olika nivåer och hänger samman i en så kallad målkedja. Målkedjan ska garantera att den politiska viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheterna. I Helsingborg har vi en koncerngemensam planerings- och uppföljningsprocess där vi kopplar samman mål och ekonomi.

Helsingborg 2035 pekar ut riktningen

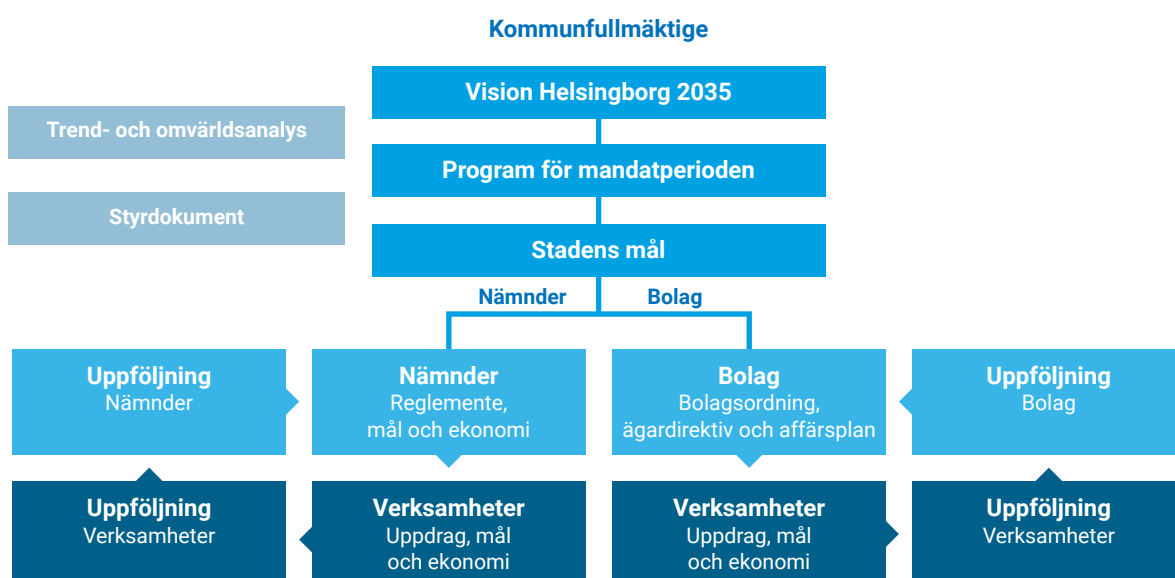
Helsingborg 2035 förenar och ger riktning för utvecklingen av koncernen Helsingborgs verksamheter. Den ska även engagera och inspirera till utveckling av platsen Helsingborg. Invånare, företag, föreningar, organisationer och andra i omvärlden ska veta vilka ambitioner som finns i Helsingborg och kunna bidra till förflyttningen mot stadens vision. Visionsarbetet hjälper oss att bygga ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Helsingborg för människor och företag.

Omvärlden påverkar vad vi gör

En förutsättning för att nå fram till vår vision är att stadens invånare, föreningar och företag är delaktiga i stadens utveckling. Demokratiarbetet är en viktig ledstjärna. Vi behöver också veta vilka risker, möjligheter och hot som vi möter längs vägen. Detta gör vi genom att varje år ta fram en trend- och omvärldsanalys. Analysen och stadens styrdokument är viktiga planeringsunderlag för att gå från insikt till handling.

Kommunkoncernens ledningssystem

Ledningssystemet är en heltäckande styrprocess för verksamhetsplanering och uppföljning. Ledningssystemet ger ett förtroendefullt samspel mellan politiker och verksamhet samt öppnar upp för dialog – dels inom organisationen men även med dem som verksamheten riktar sig till.



Kommunkoncernens ledningssystem

Helsingborgs politiska styrning

Här beskriver vi kommunkoncernen Helsingborg, vilka funktioner kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar har samt hur deras funktioner hänger samman. Avslutningsvis beskrivs moderbolaget Helsingborgs Stads Förvaltning AB (HSFAB) och dess uppdrag kopplat till stadens bolag, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Kommunkoncernen

För att med ett namn beskriva omfattningen av hela stadens ansvarsområde använder vi benämningen kommunkoncernen Helsingborg. I kommunkoncernen ingår kommunstyrelsen, stadens nämnder och förvaltningar samt helägda bolag.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och kan liknas vid "kommunens riksdag". I fullmäktige sitter 65 folkvalda ledamöter som tar beslut i alla stora frågor om Helsingborg. Vart fjärde år väljer helsingborgarna vilka som ska sitta i kommunfullmäktige genom att rösta i kommunvalet. Kommunfullmäktige fastställer visionen och kommunstyrelsens samt nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen.

Kommunfullmäktige beslutar även om bolagsordningar och ägardirektiv för kommunens bolag. Bolagsordningen anger kommunens syfte med verksamheten och bolagens förutsättningar. Ägardirektiven beskriver uppdrag, mål och inriktning för varje bolag.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen brukar liknas vid "kommunens regering". Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet i nämnderna och har uppsikt över kommunkoncernen. Ledamöterna i kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Dessa ledamöter har sedan som uppgift att förbereda ärenden till kommunfullmäktige, lämna förslag till beslut och följa upp att organisationen genomför dem.

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar om vilka nämnder som ska finnas och deras ansvarsområden. Nämnderna kan driva verksamheterna i egen regi (förvaltningar) eller i extern regi (till exempel på entreprenad eller genom privata utförare).

Förvaltningar

Till varje nämnd hör en förvaltning som har till uppgift att genomföra nämndens beslut. I Helsingborg finns nio förvaltningar som är specialiserade inom olika områden (till exempel förskola och skola, omsorg om äldre, social omsorg, fastighetsförvaltning).

Helsingborgs Stads Förvaltning AB (HSFAB)

Moderbolaget HSFAB har på uppdrag av kommunfullmäktige ägarrollen över stadens helägda dotterbolag (AB Helsingborgshem, Helsingborgs Hamn AB, Öresundskraft AB och Helsingborg Arena och Scen AB). Uppdraget är att styra, leda och samordna stadens verksamheter i bolagsform.

Bolagsstyrelser

Kommunfullmäktige utser bolagsstyrelserna i alla stadens bolag. Bolagsstyrelsernas uppdrag är att säkerställa att bolagen uppfyller målen i ägardirektiven genom att bryta ned dessa i bolagens affärsplaner.

Ledningssystemet säkerställer att de politiska målen uppfylls

Stadens nämnder och bolag ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Syftet med kommunkoncernens ledningssystem är att säkerställa att vi uppfyller de politiska målen, oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller extern regi. Ledningssystemet är en heltäckande styrprocess för verksamhetsplanering och uppföljning. Det utgår från programmet för mandatperioden och siktar mot vision Helsingborg 2035 och hållbar utveckling.

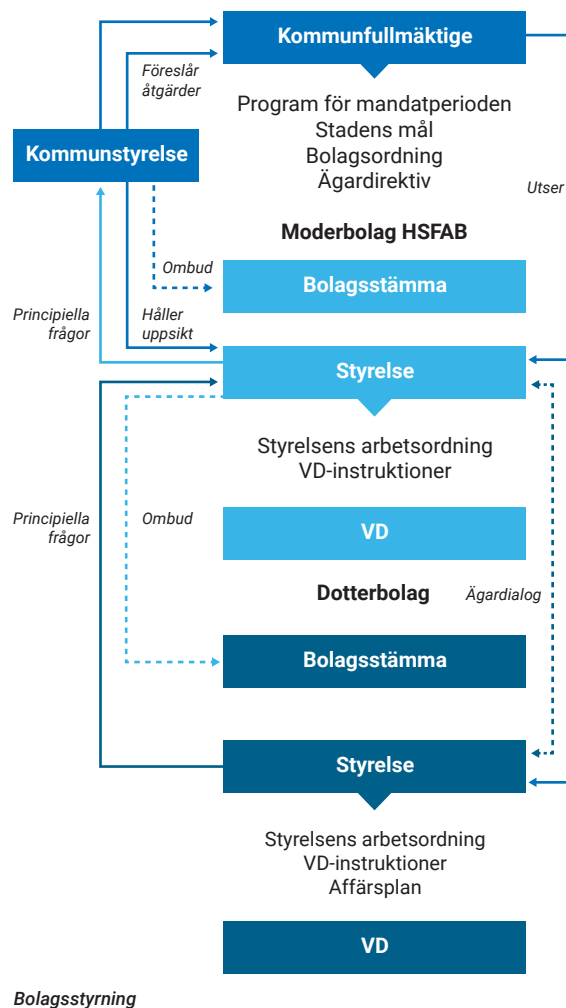
Bolagsstyrning

De kommunala bolagen har stor betydelse för viktiga samhällsfunktioner i Helsingborg. Bolagen har också en viktig roll i att medverka till att uppfylla stadens mål i riktning mot Helsingborg 2035.

Kommunfullmäktige har den övergripande och lagstadgade ägarrollen för samtliga bolag där staden har ett ägarintresse. Kommunstyrelsens ansvar är att ha uppsikt över att bolagen utför sina uppdrag.

Moderbolaget HSFAB ansvarar för att styra, leda och samordna de helägda dotterbolagens verksamheter mot vision Helsingborg 2035, programmet för mandatperioden och stadens mål genom formell styrning (bolagsordning och ägardirektiv) och informell styrning (ägardialog).

Dotterbolagen (AB Helsingborgshem, Helsingborgs Hamn AB, Öresundskraft AB och Helsingborg Arena och Scen AB) styr verksamheten genom affärsplaner och andra styrande dokument inom ramarna i bolagsordning och ägardirektiv.

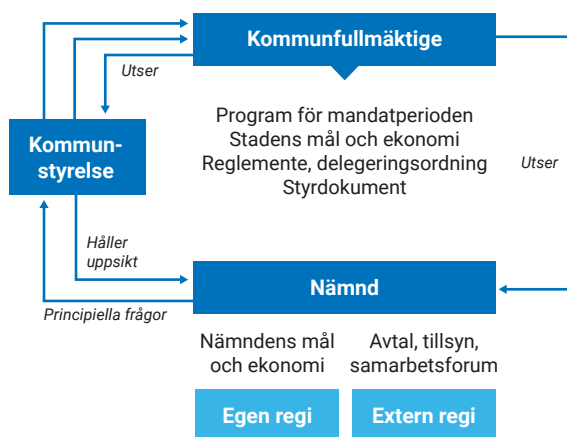


Nämndstyrning

På kommunfullmäktiges uppdrag är det kommunstyrelsen som ansvarar för att leda, samordna och utveckla nämndernas verksamhet. Verksamheterna utför service och tjänster till invånare och företag i egen regi (förvaltningar) eller i extern regi (entreprenad, privata utförare).

Varje nämnd ansvarar för att:

- Omvandla kommunfullmäktiges uppdrag och mål till verksamhet
- Ange inriktning genom mål och strategier
- Skapa likvärdiga förutsättningar för alla utförare (egen regi/extern regi) att driva verksamhet
- Möjliggöra god dialog med alla utförare i extern regi och alternativa huvudmän (exempelvis friskolor)
- Följa upp att externa utförare lever upp till sina åtaganden och skyldigheter enligt avtal
- Utöva tillsyn över att externa utförare lever upp till sina åtaganden och skyldigheter inom sitt uppdrag
- Använda samarbetsforum eller liknande som metod inom verksamheter med alternativa huvudmän



Nämndstyrning

Mål- och resultatstyrning i nämnder och förvaltningar

I Helsingborgs stad har vi fokus på mål och resultat. Genom att mäta, följa upp och jämföra våra resultat med andra identifierar vi framgångar och utvecklingsområden. Vi lär oss av dessa och utvecklar stadens verksamheter mot ökad kvalitet på service och tjänster.

I kommunkoncernens ledningssystem arbetar nämnderna och förvaltningarna med mål- och resultatstyrning. Det innebär att nämnder och verksamheter formulerar prioriterade och mätbara mål inom fyra perspektiv: invånare, omvärld, organisation och ekonomi. Det finns ett yttre och ett inre fokus. Yttre fokus handlar om de långsiktiga effekterna av verksamheten utifrån de mål som är beslutade för staden, det vill säga perspektiven invånare och omvärld. Perspektiven organisation och ekonomi handlar om inre fokus som omfattar resursutnyttjande och produktivitet. Arbetet med mål och resultat visar vi i styrkort för staden, nämnder och verksamheter i förvaltningarna.

Verksamheternas förbättringsarbete genom mål- och resultatstyrning är integrerat med det systematiska kvalitetsarbetet. Vi arbetar med att skapa ständiga förbättringar för de vi finns till för utifrån mål, lagar, förordningar och föreskrifter.

Ytterligare information

På styrning.helsingborg.se kan du läsa mer om programmet för mandatperioden, stadens mål, kommunens regelverk (reglementen, delegeringsordningar, bolagsordningar, ägardirektiv, föreskrifter, taxor och avgifter) och stadens styrdokument (program, planer, policyer och riktlinjer).

Vill du läsa mer om kommunens organisation finns information på helsingborg.se under Kommun och politik.

Mål och resultatkultur

– staden för dig som vill något

I Helsingborg har vi en koncerngemensam process för att planera och följa upp där vi kopplar samman mål och ekonomi. Gemensamma processer och strukturer underlättar för både politiker och tjänstepersoner. Allt i syfte att stödja arbetet mot uppsatta mål och att skapa goda serviceupplevelser och livskvalitet för de som verksamheten riktar sig till.

Mål på olika nivåer

En viktig del i vår mål- och resultatstyrning är målkedjan, som innebär att koncernen har mål på olika nivåer. Målkedjan ska garantera att den politiska viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheten och avspeglas i en tydlig koppling mellan stadens mål, nämndens/bolagsstyrelsens mål, verksamhetens mål och medarbetarens mål.

God resultatkultur

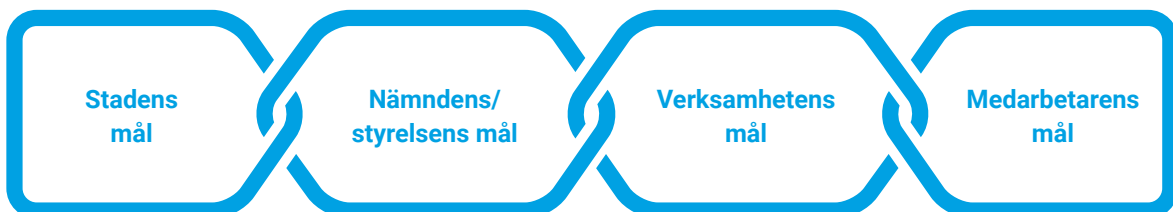
God resultatkultur innebär för oss ett resultatinriktat förändrings- och förbättringsarbete som ökar livskvaliteten för invånare och livskraften för företag. Kulturen i organisationen handlar om vårt medarbetarskap och ledarskap, hur vi kommunicerar och hur vi samarbetar. God resultatkultur betyder också att vi har ett utifrånperspektiv, i vår verksamhetsutveckling involverar vi de som använder våra tjänster och ser till att vi förstår deras behov.

Medarbetarskap och ledarskap

I Helsingborg vill vi ha ett ledarskap som tar ut riktningen mot stadens vision och politiska mål.

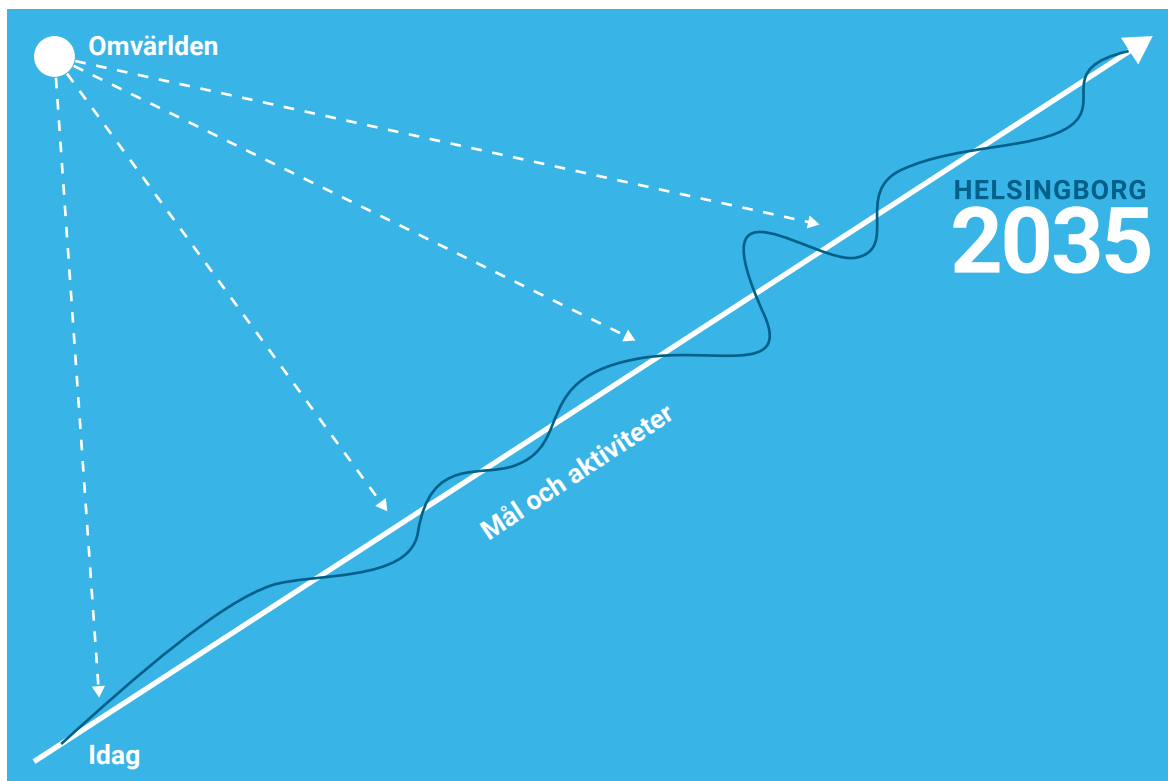
Det innebär ett inspirerande, handlingskraftigt och modigt ledarskap som väcker medarbetarnas motivation, engagemang och vilja att utveckla och utvecklas.

Medarbetarna är delaktiga när vi planerar och följer upp mål och resultat. I ledarskapet ingår att främja kreativitet, idéer och innovationer i utvecklingen av verksamheten. Vi vill ta tillvara varje medarbetare som en idébärare och omsätta deras kreativitet i smarta lösningar. Helsingborg är staden för dig som vill något.



Målkedjan

Omvärlden påverkar mål och styrning



Att förstå vilka utmaningar och möjligheter som finns i vår omvärld är avgörande för att utveckla verksamheterna och för att kunna ta steg i rätt riktning mot Helsingborg 2035. Staden tar årligen fram en trend- och omvärldsanalys som är ett underlag i planeringen och uppstarten för planeringsprocessen. Syftet med analysen är att skapa en gemensam bild av de trender, dess konsekvenser och utvecklingsmönster som är angelägna för hela stadens utveckling. Verksamheterna fördjupar sedan analysen utifrån sina behov och förutsättningar.

Det är genom kunskap och insikt om vad som händer i vår omvärld och om de trender som präglar samhällsutvecklingen som vi blir bättre rustade att fatta beslut, planera och agera i visionens riktning.

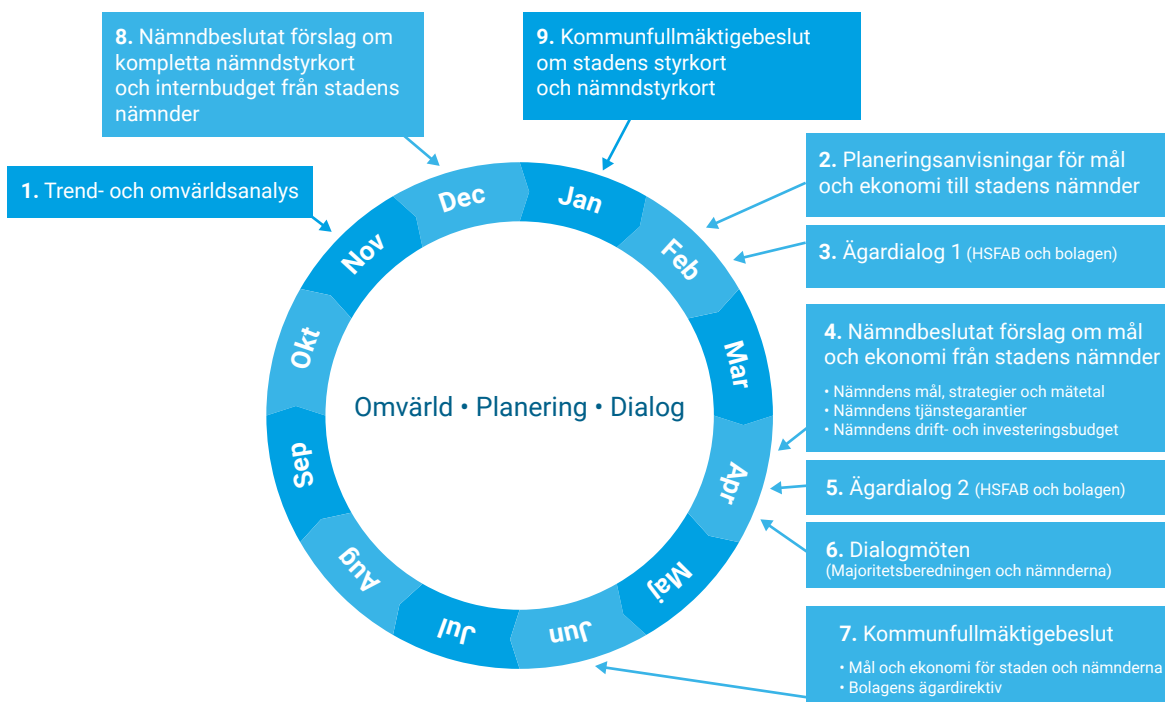
Styrdokument

Helsingborgs stad och Sveriges alla kommuner sköter sina lokala angelägenheter genom kommunal självstyrelse, inom de kommunala befogenheterna i lag och praxis. Här har olika styrdokument en viktig funktion. Stadens styrdokument förtydligar den

politiska majoritetens viljeinriktningar och ambitioner eller förhållningssätt till något.

Syftet med styrdokument är att ge anvisning om hur vi ska agera inom det befintliga tolkningsutrymmet och för att kunna dela och utkräva ansvar. Styrdokumentet syftar även till kvalitetsutveckling som ska leda till ständiga förbättringar och ökad nöjdhet bland invånare och företag. Vissa styrdokument ska alla kommuner ha. Hit hör exempelvis översiktsplanen, som beskriver användningen av mark- och vattenområden. Enligt kommunallagen är kommunfullmäktiges årliga plan för mål och ekonomi (budget) det viktigaste styrdokumentet. Därutöver kan staden själv välja att ta fram olika styrdokument.

Styrdokument som syftar till förändring och utveckling är "aktiverande" och kan vara av två typer: program eller plan. Styrdokument som reglerar vår verksamhet och hur vi ska förhålla oss till en given situation är "normerande" och är av två slag: policy eller riktlinje.



Planering i olika steg

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och mätbara mål och utifrån dem besluta om budget och ägardirektiv.

Trend- och omvärldsanalys

November: Planeringen i koncernen börjar med en omvärldsanalys för att uppmärksamma pågående trender som kan påverka Helsingborgs utveckling på kort och lång sikt. Nämnder och bolag använder sedan analysen för vidare dialog inom verksamheten.

Nämnders och styrelsers planering

Februari: Kommunstyrelsen beslutar om stadens övergripande planeringsanvisningar för mål och ekonomi. Under våren arbetar nämnderna fram förslag till mål och ekonomi (drift- och investeringsbudget). Ägardialog om ägardirektiven sker mellan moderbolaget HSFAB och de helägda dotterbolagen.

Stadsövergripande dialog

April: Kommunstyrelsens ordförande bjuder in majoritetsberedningen och nämndernas ordförande från majoriteten samt förvaltningarna till en övergripande dialog om nämndens mål och ekonomi. Utifrån

dialogerna tar den styrande majoriteten sedan fram ett förslag för mål och ekonomi (budget) för hela staden. Under april har moderbolaget HSFAB och de helägda dotterbolagen uppföljande ägardialog.

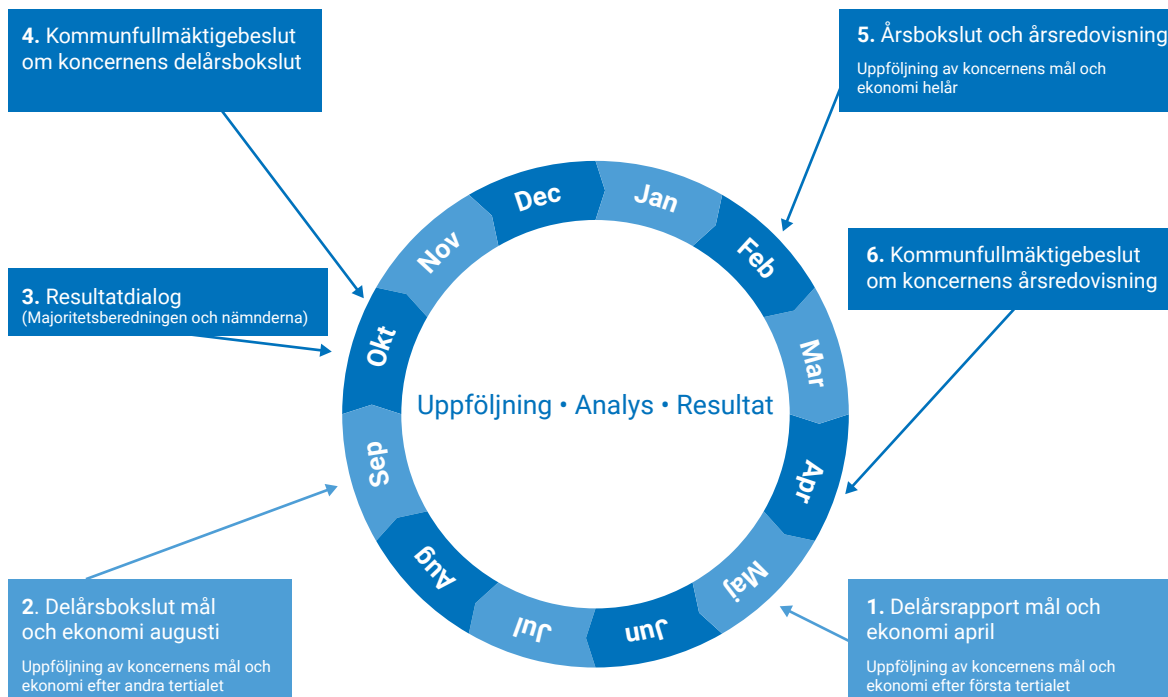
Kommunfullmäktigebeslut

Juni: Kommunfullmäktige beslutar om mål och ekonomisk tilldelning för hela staden och stadens nämnder. Samtidigt fastställer kommunfullmäktige bolagens ägardirektiv.

Verksamhetsplanering och beslut

November/december: Nämnderna beslutar om internbudget och förslag till kompletta nämndstyrkort. Före årsskiftet fastställer bolagen sina affärsplaner.

Januari: Kommunfullmäktige fattar det definitiva beslutet om mätbara mål för staden och nämnderna samt eventuella justeringar av ekonomisk tilldelning.



Uppföljning under året

Kommunkoncernen följer upp mål och resultat tre gånger per år. Detta sker i en delårsrapport, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Delårsrapport

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets första fyra månader. Delårsrapporten innehåller uppföljning och analys av stadens och nämndernas mål, ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Rapporten beskriver även bolagens mål och resultat samt helårsprognos. Uppföljningen, prognosen och analysen ger en indikation till invånare, politiker och andra intressenter om hur verksamheten fungerar både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Delårsrapporten presenteras som ett informationsärende i kommunfullmäktige.

Delårsbokslut

September/oktober: Efter åtta månader upprättar staden det officiella delårsbokslutet för koncernen. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av såväl mål som utfall och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Stadsrevisionen gör en övergri-

pande granskning av delårsbokslutet. Kommunfullmäktige fastställer delårsbokslutet i oktober.

Kommunstyrelsens ordförande bjuder in majoritetsberedningen och nämndernas ordförande från majoriteten samt förvaltningarna till en resultatdialog om nämndens mål och ekonomi.

Årsbokslut och årsredovisning

Uppföljningen avslutas med nämndernas och bolagens årsbokslut samt en koncerngemensam årsredovisning. Årsredovisningen innehåller stadsövergripande analyser, jämförelse med andra och beskrivningar om koncernens resultat. Stadsrevisionen gör en övergripande granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer koncernens årsredovisning i april.

Vision Helsingborg 2035

Helsingborg har en gemensam långsiktig vision, Helsingborg 2035. I Helsingborg vet vi vad vi vill med vår stad, vad vi siktar mot: en spännande, attraktiv och hållbar plats – en magnet för kreativitet och kompetens. Helsingborg är staden för dig som vill något.

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, gemensamma, globala, balanserade staden för människor och företag.

Den skapande staden

Hos oss finns idéer, talanger och förebilder. Vi har den bästa skolan för varje barn och det bästa klimatet för entreprenörer. Här finns möjligheterna för de som vill skapa, bygga, förändra, uppleva och utvecklas. I Helsingborg finns samverkan mellan forskning, näringsliv, kultur och skola. Här finns ett kreativt centrum med universitetet som motor. Här sker utbyten och samarbeten som får spännande saker att hända. Här är vi delaktiga i stadens utveckling och här bestämmer vi över våra liv. Helsingborg är staden för människor som vill något.

Den pulserande staden

Hos oss finns lust och lekfullhet, busighet och allvar. Här uppstår möten, stora och små, där människor växer tillsammans. Här finns trygga stadsrum, vackra parker och roliga evenemang. Här lever alla delar av staden. I Helsingborg finns aktiviteter och upplevelser för alla åldrar. Här finns pulserande stadsliv, aktivt idrotts- och föreningsliv och internationellt uppmärksammat kultur. Här trivs både det fria kulturlivet och de etablerade aktörerna. Här finns samspel och mångfald. Helsingborg är det naturliga valet för kreativitet, affärer och turism.

Den gemensamma staden

Hos oss finns gemenskap, jämlikhet och tolerans. Här finns lika möjligheter för alla människor. Här finns vård och omsorg för alla. I Helsingborg har vi inflytande över stadens utveckling och tar ett gemensamt ansvar för vår stad. Här finns hållbar tillväxt och hållbart byggande.

Vi har spännande boendemiljöer och uppmärksammat arkitektur. Här finns ett hem för alla smaker och behov. Hos oss finns stolthet, trygghet och samhörighet, här är det lätt att trivas. I Helsingborg finns det goda livet.

Den globala staden

Hos oss finns nyfikenhet, öppenhet och framtidstro. Vi är navet i norra Öresundsregionen som är uppkopplad och sammankopplad med omvärlden. Här är världen alltid nära och närvarande. I Helsingborg finns smart infrastruktur, här är avstånden korta och kollektivtrafiken en förebild. Här finns en höghastighetsbana och nära kontakt med Danmark genom en fast förbindelse till Helsingør. Här finns hållbara transportsystem, avancerade godsflöden och en konkurrenskraftig hamn. Hos oss finns det moderna livet och det globala perspektivet. Helsingborg är ett föredöme för andra städer.

Den balanserade staden

Hos oss finns insikt om samberoendet mellan människa och natur. Vi tar ansvar för hur vi använder våra energikällor och naturresurser. Här är vi på god väg mot ett hållbart ekologiskt fotavtryck – vi lever inte över jordens tillgångar. I Helsingborg finns ett unikt och vackert läge. Här finns staden, havet och landsbygden. Här finns stillhet och puls, tradition och nytänkande, historia och framtid. Här finns närproduktion och småskalighet, smarta klimatanpassningar samt hållbara miljö- och energisättningar. Här är vattnet rent och luften lätt att andas.

Allt i Helsingborg görs med social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus – här är det enkelt att göra kloka val.

